

تحلیل فقهی و حقوقی اسقاط اختیارات

(تاریخ دریافت ۱۳۹۹/۰۷/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۰/۰۲/۱۲)

مریم نقدی دورباطی

چکیده

اختیاراتی که جهت حمایت یکی از طرفین عقد در قوانین پیش بینی شده به لحاظ اینکه جزو احکام امری نیست قابل اسقاط است. از عوامل سقوط اختیار اسقاط آن توسط دارنده است. اسقاط اختیار ممکن است در ضمن عقد یا پس از آن صورت بگیرد. قانون گذار در ماده ۴۴۸ قانون مدنی مقرر نموده است: "سقوط تمام یا بعضی از اختیارات را می توان در ضمن عقد شرط نمود." درج این شرط در بسیاری از معاملات رایج است. اسقاط کافه اختیارات عبارتی است که در ماده ۴۴۸ قانون مدنی آمده است. از آنجا که اختیار یک حق است پس ذو اختیار می تواند آن را اسقاط نماید. البته جمله اخیر همیشه صادق نیست زیرا برخی از اختیارات با توجه به اینکه با ذات عقد یا نظم عمومی ارتباط دارند قابل اسقاط نیستند از این جهت بحث اسقاط کافه اختیارات مورد اختلاف است. مسئله ای که امروزه در این باره مطرح است این است که در مباحثه نامه ها و اسناد رسمی شرطی با عنوان سقوط کافه اختیارات گنجانده شده است و غالباً متبایعین بدون هیچ تغییر یا اظهار نظر سند را امضاء می کنند. تحقیق حاضر با روش توصیفی -تحلیل به این سوال مهم پرداخته است که در صورتی که با شرط ضمن عقد اسقاط کافه اختیارات به عمل آمده باشد در چه مواردی و با چه شرایطی امکان فسخ معامله وجود دارد؟ و بدین بافته دست پیدا کرده است که تنها اختیاراتی قابل اسقاط است که طرفین در زمان اسقاط آن را در نظر می گیرند و بعضی از اختیارات از جمله اختیار تدلیس چون طرفین آن را در نظر نگرفته اند ساقط نمی شود.

واژگان کلیدی: اختیارات، اسقاط کافه اختیارات، انفساخ، فسخ.